



Opfølgning på sundhedsstrategien – opfølgning på indsatser

I notatet 'Opfølgning på Ishøj Kommunes sundhedsstrategi' som blev forelagt Social- og Sundhedsudvalget december 2017, er det angivet, hvornår udvalget kan forvente opfølgning på de indsatser, der relaterer sig til Ishøj Kommunes sundhedsstrategi. Nærværende notat kommer med en kort status på en række af disse indsatser. Det skal bemærkes, at der er en selvstændig afrapportering på nogle af indsatserne, hvorfor de ikke er inkluderet i dette notat, ligesom andre indsatser først afrapporteres senere på året.

Borgernes mulighed for et sundt hverdagsliv

Overordnede mål

1. **Færre kronikere og livsstilssyge borgere**
2. **Flere borgere er fysisk aktive**
3. **Flere borgere oplever at have et godt mentalt helbred**

Mål: Færre borgere, der ryger dagligt – med særligt fokus på at forebygge unges rygestart

Røgfrihed på tværs

Det 3-årige satspuljeprojekt Røgfrihed på tværs blev gennemført i perioden 2014-2017. I perioden 2018-2020 er der etableret et tværkommunalt samarbejde med samme navn mellem 9 af kommunerne på Sydamer og Vestegnen herunder Ishøj Kommune. Indsatsen består af rygestopkurser, hvor borgerne kan deltage på tværs af kommunegrænserne. Projektledelsen er placeret i Vallensbæk Kommune og Ishøj Kommune betaler årligt 60.000 kroner for administration og projektledelse. Ishøj Kommune har udliciteret afholdelse af rygestopkurserne til Hundige Apotek, mens administration af kurserne varetages af Ishøj Kommune. Der er indtil videre gennemført 3 rygestopkurser i Ishøj, og der planlægges yderligere 2 inden sommerferien. Der skal minimum være 10 deltagere før et hold kan etableres.

Bliv en vinder uden tobak

Overordnet status på projektet, idet der endnu ikke er en plan for, hvordan vi griber det an i Ishøj Kommune. Ishøj Kommune indgik fra 1. januar 2018 sammen med Albertslund, Brøndby, Dragør, Glostrup, Hvidovre, Høje-Taastrup, Tårnby og Vallensbæk kommuner i partnerskabet 'Bliv en vinder uden tobak'. De ni kommuner vil samarbejde om en tobaksfri ungdom på Vestegnen og Sydamer. Visionen er en tobaksfri generation i 2030, hvor ingen børn og voksne ryger eller bruger tobak. Vejen dertil går gennem målrettede indsatser mod rygning, snus og tyggetobak i både folkeskoler, på erhvervsskoler og i fritids- og foreningstilbud. Som det første vil folkeskolerne blive inviteret til at melde sig til indsatsen med tobaksfri skoletid. Målet er at få 20 skoler med tobaksfri skoletid inden 2020 fordelt på de ni kommuner. 5 folkeskoler, 3 i Hvidovre og 2 i Vallensbæk, har indført tobaksfri skoletid.



På erhvervsskolerne er det ligeledes målet at få indført tobaksfri skoletid. Dette skal ske ved hjælp fra Hjerteforeningen og Kræftens Bekæmpelse, som netop har igangsat 3-årig indsats på området. Erhvervsskoler fra Vestegnen og Sydamager er inviteret til at deltage. På fritidsområdet er det planen at sætte gang i en undersøgelse, der har til formål at afdække omfang og forbrugsmønstre i forhold til snus/tyggetobak, og hvordan tobaksfrihed kan fremmes i foreningslivet og blandt voksne rollemodeller.

Der er ansat en fælles projektleder for indsatsen. Projektlederen er i gang med at besøge alle kommuner med henblik på en drøftelse af den enkelte kommunes ønsker til den fælles indsats og hvorledes processen skal gribes an i kommunen, samt en snak om hvilke særlige indsatser, der kan igangsættes i de enkelte kommuner. Ishøj Kommune har endnu ikke haft dette besøg. Grundet den nylige organisationsændring, er det først besluttet nu, hvor projektet organisatorisk bliver forankret i Ishøj Kommune. Det er aftalt at projektet forankres i Center for Voksne og Velfærd.

Hjemmesiden www.udentobak.dk er en fælles faglig portal for indsatsen Bliv en vinder uden tobak. Her kan bl.a. udviklingen i forhold til antallet af folkeskoler med tobaksfri skoletid følges på det fælles kort over folkeskolerne i de ni kommuner.

Mål: Færre børn og voksne skal føle sig ensomme

Boblberg.dk

Boblberg.dk er en borger-borger-portal, der danner rammerne for et digitalt fællesskab, med det formål at skabe nye relationer på baggrund af fælles interesser og oplevelser.

Der er pr. den 8. marts 323 brugere svarende til 2,04 % af borgerne over 14 år i Ishøj Kommune. Målsætningen ligger på mellem 1-3 procent. Antallet af brugere er steget med 132 siden sidste status den 07.12.17. Mere end 75 procent får svar på deres bobler (indlæg). Målsætningen er 50 procent. Boblberg.dk annoncerer for de opslag, der ikke får respons og hjælper brugerne med tips og tricks i forhold til at gøre deres bobler mere attraktive. 62,8 % af brugerne fra Ishøj henvender sig til borgere i andre kommuner – transport er således ikke en forhindring i forhold til at danne relationer. Over 30 steder i kommunen er besøgt af Boblberg.dk – enten med oplæg eller uddeling af materiale. Boblberg.dk fortsætter arbejdet med at besøge relevante steder i Ishøj, og Ishøj Kommune arbejder ligeledes videre med at sprede kendskabet til Boblberg.dk.

Mål: Øget tandsundhed

Tandsundhed i sårbare og udsatte familier i Ishøj Kommune, hvor barnet har tilknytning til den kommunale tandpleje (pilotprojekt).

Status i marts måned 2018 er, at der er indvisiteret 17 familier, bestående af 28 voksne, som er forældre til i alt 38 børn. Der har i visitationsprocessen vist sig at være en del kandidater, som ikke har opfyldt visitationskriterierne, hvorfor der stadig visiteres løbende.

Forældrene har været igennem 1. motiverende samtale og er i gang med hhv. afklaring af aktuel tand- og mundhygiejnestatus, samt behandlingsforløb. 2. motiverende samtale, som er 3 måneder efter den første, er nu under afvikling for de tidligst indvisiterede. Med en enkelt undtagelse opleves der stabilt



fremmøde på klinikken. Det er endnu for tidligt i forløbet til, at der kan drages konklusioner i forhold til den tandsundhedsmæssige effekt af pilotprojektet.

Mål: Unge med psykiske udfordringer og/eller misbrug støttes i at etablere kontakt til job eller uddannelse. Unge der allerede er i uddannelse fastholdes i denne

Ung på vej

Indsats for unge mellem 18 – 29 år, der står uden job eller uddannelse.

Kontakten til jobcenter og uddannelsesinstitutioner sikres gennem tværfagligt samarbejde mellem Ung på Vej og jobcenter, social service og UU, hvor der hver 8. uge følges op sammen med de enkelte unge i Ung på Vej. Her justeres den unges plan med henblik på at sikre en farbar vej til den unges mål om uddannelse eller job. I løbet af det sidste år, marts 2017 – marts 2018, er der udskrevet 21 unge til uddannelse. Der afholdes studiegruppe en aften om måneden, hvor unge som er allerede er i uddannelse har mulighed for at komme og få støtte, hvis de oplever udfordringer på deres uddannelse.

Støtten til de deltagende unge har det seneste år bestået i studievejledning, vejledning omkring studiejob, henvisning til lektiehjælpsmuligheder og henvisning til støttemuligheder i det ordinære uddannelsessystem.

Borgernes mestring af eget liv

Overordnede mål

4. Flere syge og udsatte borgere mestrer eget liv
5. Børn og unge med psykiske udfordringer og/eller misbrug fastholdes i uddannelsessystemet
6. Borgere med kronisk sygdom lever bedst muligt med deres sygdom

Mål: Borgere med sygdomsforløb støttes i at tage vare på egen sundhed igennem forskellige rehabiliterende indsatser

Indsats for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere (pilotprojekt)

Projekt med Socialmedicinsk enhed for 30 aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, samt der er en kontrolgruppe på 30 borgere. Projektet blev sat i gang i starten af 2017, og alle borgere har nu modtaget udredning, og nogle er stadig i indsatsforløb. Projektet er ved at blive evalueret, og forventes afsluttet april/maj 2018. Projektet er lidt forsinket i forhold til den oprindelige tidsplan. Slutevaluering forventes færdig i juni, hvorfor det først der er muligt, at sige noget om effekten af indsatsen der. Evalueringen vil både bestå af en kvalitativ og en kvantitativ del.



Kort om projektet: Borgerne i indsatsgruppen modtager en socialmedicinsk udredning ved socialmedicinsk læge med mulighed for tværfaglig vurdering fra speciallæger, fysioterapeut og psykolog. Produkt i form af socialmedicinsk journal med opsummeringer af evt. øvrige faglige vurderinger, konkretisering af problemstillinger samt forslag til indsatsområder og indsatser. Desuden afdækning af sygdomsforståelse. Der er fokus på en god overlevering af borgerne til Vallensbæk Jobcenter og Ishøj Kommune efterfølgende.

Det borgernære kommunale sundhedsvæsen

Overordnede mål

1. **Øget sundhed for udsatte borgere**
2. **Færre forebyggelige indlæggelser**
3. **Færre ældre har et faldende funktionsniveau**

Mål: Øget sundhed og livskvalitet blandt borgere, hvilket indebærer tidlig opsporing af somatisk sygdom hos psykisk syge borgere

Kløverengen

Status i forhold til sundhedsfremmende aktiviteter på Kløverengen det sidste år.

MED-udvalget på Kløverengen har udarbejdet og vedtaget en kostpolitik for alle ansatte. Fokus i kostpolitikken er, at medarbejderne er rollemønstre i forhold til sund mad og sund livsstil.

Kløverengen har, efter vedtagelse i Social- og Sundhedsudvalget, pr. 1. januar 2018 igangsat et ét-årigt projekt, hvor der afprøves, hvorvidt en integreret kostordning med sund mad kan bidrage til en hurtigere recovery-proces for beboerne.

Kløverengen arbejder dagligt med at motivere og støtte beboerne til en aktiv livsstil med motion og bevægelse. Kløverengens idrætscoach arrangerer dagligt 2-3 forskellige aktiviteter, herunder styrketræning, badminton, fodbold og svømning. Desuden arrangeres fælles gå-ture efter morgenmaden.

Kløverengen har med stor succes deltaget i Asfaltturneringen – en fodboldturnering for udsatte borgere. Kløverengen har desuden ansat en sygeplejerske og en ergoterapeut, som understøtter det sundhedsfaglige fokus.

Handicap og Psykiatri

Der er tilbud om forskellige sundhedsfremmende aktiviteter for borgere tilknyttet Handicap og Psykiatri under Center for Voksne og Velfærd. Badminton er et åbent tilbud i socialpsykiatrien en gang om ugen. Træningen foregår i Idræts- og Fritidscenteret. Aktuelt er der 14 borgere tilknyttet tilbuddet, men der kan være et svingende fremmøde. I svømmehallen er der ugentlig tilbud om både svømning samt træning i svømmehallens træningscenter. Borgerne får tilbud om en individuel træningsplan og



der er generelt fokus på, at skabe positive ændringer i borgernes liv igennem træning og vejledning. Sidegevinsten ved borgernes deltagelse på svømmeholdet er, at de enkelte borgere får et bad og kommuner ud af deres lejlighed, og dermed mindsker at borger isolere sig. Deltagelse på holdet styrker også borgernes sociale relationer. Aktiviteterne i svømmehallen inkluderer både borgere med handicap, borgere med erhvervet hjerneskade samt borger med psykiske udfordringer.

Nada, øre-akupunktur, er et åbent tilbud 2 gange om ugen i socialpsykiatrien. Nada fremmer borgernes mestring af angst, uro og søvnproblemer. Borgerne fortæller selv, at nada *giver ro i hovedet, bedre søvn, bedre koncentration, ro til at kunne spise* og mindre *abstinenser*. I 2017 har 27 borgere benyttet tilbuddet om nada.

Der er tilbud om mindfulness forløb 2 gange om året, forår og efterår. De sidste forløb har haft 4 deltagere, hvor mødefrekvensen har været omkring 75 %. Forløbene strækker sig over 8 uger, 2 timer ugentligt. Der er både undervisning og praktiske øvelser. Borgerne har generelt meldt meget positivt tilbage i forhold til oplevelsen af at få styrket forskellige kompetencer, som følge af mindfulness.

I **Det gule hus** arbejdes det med forskellige initiativer i forhold til at opnå et sundere hverdagsliv. Konkret er der arbejdet med 3 større indsatser i en længere periode, som handler om kost, vægttab og motion. Det har skabt en større forståelse hos borgerne og de borger, der har haft ønske om vægttab, er blevet tilbudt, at blive vejlet systematisk. Der er 15-20 borgere, som har ønsket at tabe sig, og det har konkret betydet et samlet vægttab på 100 kg. Ydermere har tilbuddet skabt et fællesskab blandt borgerne.

I hjemmevejlederteamet er der fokus på sundhed, når borgerne bliver visiteret. Det er der fordi der er en bred viden om sammenhængen imellem, at være psykisk sårbar og sundhed. Konkret arbejdes der på, at binde den mentale sundhed op på fysisk aktivitet, som eks. svømning og badminton. Derudover vil der i 2018 være endnu større fokus på sundheden i form af projektet 'Sundhedstjek for udsatte borgere'.

Mål: Borgere der har oplevet tab af færdigheder, skal støttes i at opnå bedst muligt funktionsniveau

Forebyggende hjemmebesøg

Alle borger over 75 år tilbydes pr. brev et forebyggende hjemmebesøg. Såfremt dette ikke ønskes, vil næste tilbud blive fremsendt når borger fylder 80 år. Derefter tilbydes der besøg en gang årligt. Derudover tilbydes der hjemmebesøg til borger i målgruppen 65-79 år, som har særlige behov. Disse behov er beskrevet i Ishøj kommunes kvalitetsstandard for Forebyggende hjemmebesøg.

Borger målgruppe over 75 år som har ønsket at modtage forebyggende hjemmebesøg:

- År 2016: 373 enlige, 231 ægtepar, altså 835 borger i alt.
- År 2017: 360 enlige, 225 ægtepar, altså 810 borger i alt.

Det lille fald i antal besøg skyldes ikke, at der er kommet færre borgere over 75 år, ide dette antal er steget. Årsagen er, at der har været færre personaleressourcer i en kortere periode grundet skift i medarbejderstaben.



I 2017 er der foretaget 18 hjemmebesøg hos borger i målgruppen 65-75(79) år. Her har det specielt drejet sig om to af de definerede målgrupper under "særlige behov":

- Enker/enkemænd
- Henvisninger fra kollegaer i forhold til aktivitetstilbud for borger der er isoleret i særlig grad.

Derudover har der været foretaget hjemmebesøg i samarbejde med demenskoordinator (et samarbejde der har vist sig at fungerer godt i forhold til opsporing og etablering af kontakt til borger med en demenssygdom). Generelt opleves det, at der er tiltagende mange borger over 75 år, der er aktive og som gør brug af Ishøj kommunes aktivitetstilbud (motion, cafeer m.m.)

Mål: Antallet af forebyggelige indlæggelser skal nedbringes

Tandplejevaner og tandsundhed hos socialt udsatte ældre omsorgspatienter, med særligt fokus på den demente borger i Ishøj Kommune (Varig indsats).

Status er, at der pr. marts måned 2018 er 90 borgere indvisiteret i omsorgstandplejen.

Der har i opstartsfasen af indsatsen været afviklet undervisning i tandplejevaner, tandsundhed og mulige konsekvenser af dårlig mundhygiejne for personale på Torsbo, Kærbo og i hjemmeplejen. Der har været afholdt møder med visitatorer og demenskoordinator og holdt oplæg i demenscafeen for at udbrede kendskab og opfordre til visitation til ordningen. Der blev i 2017 afholdt endnu et oplæg i Center for Ældre og Rehabilitering. Der er uddelt foldere om ordningen til læger, tandlæger, apotek, bibliotek og demenscafé.

Oplæggene har haft til formål at sætte fokus på tandplejevaner og tandsundhed hos ældre borgere, og betydningen af dette i forhold til det generelle helbred. Der har desuden været sat stort fokus på opsporing af borgere til omsorgstandplejen. Der genopfordres løbende til opsporing og visitation til ordningen. Tandplejen har planlagt at tilbyde undervisning af nyansat plejepersonale i 2018.

I forhold til effekten af indsatsen, så har der været oplevet fald i antallet af lungebetændelser. Lige nu er dette ikke helt entydigt, da en relativt stor del af omsorgspatienterne har andre forhold i den generelle sundhedstilstand, der disponerer for lungebetændelse.

Tandplejen oplever en generel bedring af mundhygiejneforholdene og et styrket tværfagligt samarbejde.